

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

**Místní akční skupina
jako nositel regionálního rozvoje**

Vedoucí práce: Ing. Pavla Varvažovská

Autorka: Radka Zábrahová

© 2015 ČZU v Praze

Místní akční skupina jako nositel regionálního rozvoje

Souhrn, cíl práce, metodika

Bakalářská práce se zabývá problematikou místních akčních skupin jako významného nositele regionálního rozvoje. Úvodní část práce je věnována především základním a úzce spjatým pojmům s tématem, jako jsou například region, regionální politika, regionální rozvoj či rozvoj venkova.

Pro tuto práci byly konkrétně vybrány Místní akční skupina Podlipansko a Místní akční skupina Lípa pro venkov. Obsahem práce je představení těchto konkrétně vybraných místních akčních skupin, popis jejich činností a ukázky jejich práce a projektů. V práci je popsán Integrovaný regionální operační program (IROP), jehož základní prioritou je poskytování vyváženého rozvoje území, zlepšení a poskytování veřejných služeb a zabezpečení udržitelného rozvoje v regionech. Místní akční skupiny jakožto nositelé integrovaných nástrojů zpracovávají pro své území nejprve integrovanou strategii, jež vymezuje priority, které mají být financovány. Po vypracování integrované strategie pro dané období pak místní akční skupiny fungují jako zprostředkovatelé dotací či grantů pro své žadatele. Žádat MAS o dotaci pomocí svého vytvořeného projektu mohou nejen obce, spolky, ale i drobní podnikatelé.

Cílem této práce je zjistit informovanost občanů a představitelů obcí o existenci a fungování MAS, případně o možnostech, které nabízí místní akční skupiny v jejich regionu. Hlavním cílem bakalářské práce je zjištění jakou úlohu mají místní akční skupiny v regionálním rozvoji. Bakalářská práce je zaměřena na činnosti, financování a postavení MAS Podlipansko vůči ostatním místním akčním skupinám v České republice. Pro porovnávání byla vybrána MAS Lípa pro venkov. Dílčím cílem práce je charakteristika a konkrétnější představení těchto dvou vybraných místních akčních skupin a dále také zjištění, jakými způsoby se MAS podílejí na regionálním rozvoji ve svém regionu, způsoby financování a zjištění, jakými způsoby přispívají ke zvýšení kvality života občanů.

Informace jsou získávány z primárních i sekundárních zdrojů jako například kroniky, odborná literatura, zpravodaje MAS, internetové stránky vybraných MAS a rozhovory se členy MAS.

V praktické části je provedeno kvantitativní terénní šetření, které bylo provedeno v obcích, jež spadají do územní působnosti vybraných MAS. Respondenti kvantitativního šetření byli vybráni na základě kvótního výběru, což znamená v různém pohlaví, věku i sociálního smýšlení. Dále práce obsahuje také kvalitativní šetření, které bylo provedeno pomocí řízeného rozhovoru se třemi vybranými představiteli obcí z Místní akční skupiny Podlipansko a se třemi vybranými představiteli obcí z Místní akční skupiny Lípa pro venkov.

Součástí závěru práce je porovnání, zhodnocení a interpretace výsledků kvalitativního i kvantitativního šetření. V úplném závěru jsou sepsána zjištěná fakta, návrhy a doporučení pro účely místních akčních skupin.

Klíčová slova

Místní akční skupina (MAS), region, regionální rozvoj, obec, regionální politika, Program rozvoj venkova (PRV), dotace, Integrovaný regionální operační program (IROP), Strategický plán Leader.

Závěr

Skutečnost, že místní akční skupiny hrají velice významnou roli při rozvoji a podpoře svého spádového území, byla potvrzena provedením standardizovaného rozhovoru s představiteli vybraných obcí. Pomocí tohoto rozhovoru bylo zjištěno, že obce vnímají činnosti místních akčních skupin jako velice přínosné, ale proces získání dotace jako velmi složitý. Obce využívají podpory ze strany MAS nejen k rozvoji obce jako takové, ale i k podpoře a rozvoji spolkové činnosti, malých podnikatelů a zemědělců, cestovního ruchu a také k udržení některých místních tradic a zvyků. Fakt, že se MAS velmi aktivně podílejí na regionálním rozvoji, byl potvrzen i tím, že svou činností umožňují i spolupráci s místními subjekty či lokálními aktéry. Rozvíjí tak regionální spolupráci ve smyslu propojení či spojení-se s místními aktéry, při pořádání společenských, kulturních, vzdělávacích nebo sportovních akcích.

I přes to, že MAS Podlipansko i MAS Lípa pro venkov se výrazně podílejí na zkvalitňování lidského života, tak v nadpoloviční většině lidí nemají vůbec představu, čím konkrétně se MAS zabývají. Obyvatelé z obcí, které spadají do územní působnosti MAS Podlipansko zaregistrovali značky s logem MAS Podlipansko, které se objevily na začátku a konci obce. Dokonce ve většině případů vědí, že tyto značky označují jaký-si podlipanský region. Obyvatelé obou vybraných MAS vedou v podvědomí, že se v jejich obci něco děje, ale leckdy už neví, kdo všechno se na takovýchto akcích podílí. Lidé nevědí, že za většinou realizovaných projektů stojí právě MAS, že dění v jejich obci není jen iniciativa a investice ze strany obce.

Z práce tedy vyplývá, že by MAS měly snažit o větší sebestopagaci a zvýšit tím tak informovanost občanů ve svých regionech. Za účelem podpory regionu, spolkových činností a drobných podnikatelů by MAS měly pořádat seminář nejen pro úspěšné žadatele, ale také pro ty co ve výzvách se svým projektem neuspěli. Díky vzniklé diskuzi by se mohli žadatelé srozumitelně dozvědět chyby či důvody, jejichž zásluhou nebyli ve výzvách úspěšní. MAS by jim tak pomocí diskuze mohly poskytnout zpětnou vazbu a rady proto, aby byli v příštích výzvách úspěšní.

Díky spolupráci obce a místních akčních skupin se realizují projekty, na které by jinak samotná obec neměla dostatek sil, časového fondu a především dostatek finančních prostředků. Jak se již ukázalo, místní akční skupiny jsou velice přínosné organizace, které pomáhají nejen drobným podnikatelům, spolkům a obcím, ale také svou činností zkvalitňují životy všech obyvatel daného regionu.

Seznam použité literatury

FIALA, Vlastimil a Blanka ŘÍCHOVÁ. *Úloha politických aktérů v procesu decentralizace*. Praha: Moneta-FM ve spolupráci s katedrou politologie a společenských věd Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a katedrou politologie Institutu politologických studií Univerzity Karlovy v Praze, 2002, 616 s. ISBN 80-900-9658-1.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2000, 374 s. ISBN 80-246-0139-7.

MAIER, Karel. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 253 s. ISBN 978-80-247-4198-7.

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 474 s. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-304-9.

ZAJDA, Katarzyna. Problems of functioning of Polish local action groups from the perspective of the social capital concept. *Eastern European Countryside: Social Sciences: Geography, Planning and Development Social Sciences: Sociology and Political Science*. Toruń, Polsko: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2014-01-1, 20(1): 73-97. DOI: 10.2478/eec-2014-0004. ISSN 2300-8717. Dostupné také z: <http://www.degruyter.com/view/j/eec.2014.20.issue-1/eec-2014-0004/eec-2014-0004.xml>

ŽIŽKA, Miroslav. *Hospodářský rozvoj regionů: vymezení funkčních regionů, významné socioekonomické faktory, regionální odolnost a inovační intenzita*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2013, 224 s., [8] s. obr. příl. ISBN 978-80-7431-131-4.